

Tõstamaa Gümled

Nr. 8 (208) / november 2014

Tõstamaa valla ajaleht

Advendiaeg sai hoo sisse!

Juhtkiri lk 2

Santimise kombed
olgu au sees lk 2-3

Toimekad toimetavad
usinalt lk 4

Kolm kuud lasteaia
elust lk 5

Nõuandeid internetis
ostlemiseks lk 6

Ära jäta end ja oma vara
kaitseta! lk 6

Koolimajas taaselustati
80ndad lk 7

Linnusari lk 8

Hetk Jüri Tensoni
fotokogust lk 9

TÕSTAMAA NÄITETRUPP ESITLEB:

Vambola Rahn'i kriminaalnäidend

Mõrumandlikokteil

Teisipäeval, 23. detsembril
kell 20.00

Tõstamaa rahvamajas

JUHTKIRI

▣ Meie, inimesed, üritame elada oma reeglite kohaselt korrastatud elu. Ilu ideaaliks oleme võtnud sileda muru-platsi ja klanitud kodu.

Pügame meeleheitlikult muru ja võitleme muttidega, kes oma elutegevusega justkui kõik uppi keeravad.

Hävitame sipelgaid, sest miski puru häirib. Tormame püssi haarama, kui notsukari on kartulimaa segi keeranud. Ähvardame põtra, kes on noores männikus kõhu täis söönud. Ümbritseme ennast mürgitava keemiaga.

Oi, kui kurjad ja rahulolematud me oleme, no ei jõua kuidagi selle metsiku loodusega võidelda.

Kohe, kohe hiilime metsa, et mõnele kuusekesele kirvega südamesse virutada ja pimeduse varjus koju lohista-da. Maaailmanabad sellised.

Kas peab iseendale rahulolematuse kiivrit pähe toppima? Elav loodus meie ümber lausa anub sõbrakätt ja kooshingamist.

Unustame, et selles ilmaruumis ei ole me siiski üksinda.

Saagem tuttavaks nendega, kellega koos elame, jälgigem ja pildistagem, kas või silmadega, istugem mõnikord mutiga sama mätta otsa.

Mingem juba homme samb-lasessesse männikusse: õtsumine ja vaikusehetked, krabinad ja praksatused, pisike punane pohlake, kooshingamine männiladvade ja sinitaevaga. Rahu tuleb hinge, uskugem seda hetke. Elu tähetund on kordumatu.

Ülle Tamm,
toimetaja

Santimise kombes olgu a

Santimise karneval toimus tänavu 22. novembril, see-ga päris mitu päeva enne õiget Kadripäeva. Seekordset karnevali aitasid läbi viia Tostamaa näiteringi sandid, ansambel Clavis ja Tenno & Streetlife.

Santidest olid kohal Sandi-Papa, Sandi-Mamma, Sandi-Laulik, Sandi-Manna, Sandi-Juku, Sandi-Kadri ja Sandi-Hani. Oma lõbusate vahepaladega tutvustasid nad vanu Kadripäeva kombeid, kuna need kipuvad tänapäeva *Halloweeni* kommetega segi minema ning meie oma rahvakombes hakkavad meelest minema. Et seda viga parandada, kirjutaski meie Liina kokku mõned lõbusad pil-dikesed.

Prääksumiste vahepeal juh-tis õhtut lõbusas kostüümis Sandi-Hani. Sandi -Laulik hoolitses sandi laulude eest ja kandis need ka ette, mida teised Sandid oma joruga segasid. Sandid alustasid oma laulmist juba ukse juures ja palusid sisse laskmist, just nii nagu vanal ajal kombeks. Santide vitsaga sopsu-tamine ja vilja viskamine toob järgmisel aastal kindlasti karnevali külalastajatele õnne. Sandi-Manna oma tibilikkuses kur-tis küünte murdumist ja rikaste meeste puuduse üle, samas soovis ta Tostamaa näitsikutele ikka Guccit-Pradat, rikkaid mehi-naisi jne. Sandi-Juku suutis vaid hädaldada ja kurta raske tee üle, aga soovis siiski tõstamaalastele palju süüa ja juua. Sandi-Papa soovis heldelt head tervist, et tohtrihärral ikka vä-hem tööd oleks. Sandi-Kadri soovis karja õnne. Lastele ont-likkust ja sõnakuulamist. Sandi-Mamma loitsis Tostamaale palju lasteõnne, ning manitses Tostamaa mehi hoidma selles osas lippu kõrgel. Sandi-Hane

suurimaks sooviks oli, et keda-gi ometi patta ei pandaks!

Peale Santide lahkumist ei raugenud peomeeleolu, vaid jätkus hoogsalt Tenno valitud muusika saatel varajaste hom-mikutundideni.

Täname kõiki, kes võtsid vaevaks end kostümeerida. Eriti täname neid, kes rikastasid õhtut oma suurepärase etteas-tetega!

Peaauhinna (100 eurot) võit-s tubli iluvõimleja, kelle etteas-tet oli väga nauditav vaadata.

Tunnustuse pälvisid: Türgi haarem seriaalist, „Sajandi armastus“, Mats maalt, Mons-ter High, näiteringi sandipere-kond, meremehed, India naised, lumekuninganna ja teised

tegelaskujud. Täname ka tant-sutruppi Tenno & StreetLife, kes juba mitmendat aastat on karnevalil üles astunud.

Suur-suur-suur tänu kõigi-le, kes auhindadega toetasid seda vahvat üritust: peaauhind – Tankivi, Tostamaa käsitöök-eskus, Tõhela külaselts, Teeristi-pood, Sauli Äri, Gotze, Janely koduköök, Anu pagar, rahvama-ja kohvik, Tostamaa ilusalong, Mäe talu, Männiku talu, Raja talu, Food Market, Tostamaa raamatukogu, Marge Päästel, Eveli Ilvest, OÜ Eluvägi, SA Tostamaa Mõis ja loomulikult Tostamaa vallavalitsus.

Kohtume järgmisel aastal jälle!

Sandid rahvamajast

TOIMETUS

Toimetaja: Ülle Tamm tel 505 5340, küljendaja: Pille Paalam

Internet: www.tostamaa.ee

Levi: Tostamaa PMÜ kauplus, Teeristi pood, Tõhela raamatukogu, Pootsi pood, Tostamaa bensiniijaam.

Trükikoda: Hansaprint

Tiraaž: 425 tk

Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

u sees

Swedbank

Pangabuss

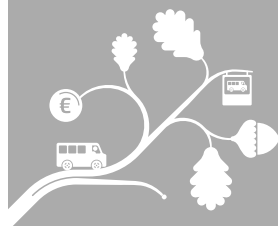
Kõik oma rahaasjad saate korda ajada Pangabussis!

Pangabussi peatused:

Tõstamaa
rahvamaja juures
kell 9.00–10.30

IV kvartalis
4. ja 11. detsembril

Varbla
kaupluse juures
kell 11.30–12.30

Bussist saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, avada houseid ja sõlmida muid lepinguid.

Tutvuge Pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega aadressil www.swedbank.ee. Lisainfot Pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

Toimekad toimetavad usinalt

Eakate viies tegevusaasta algas 1. oktoobril kohtusime meditsiiniõde Rita Algepeusiga, kes rääkis vanemaaliste inimeste silmade tervishoiust. Saime palju üllatustlikku teada. Rita õpetaski meid, milliseid harjutusi tuleks teha. Oli õpetlik koosolemine.

5. oktoobril viis valla sotsiaaltöötaja Tiiu Saar meid Pärnu Koidula muuseumisse vaatama huvitavat teatrietendust "Viru laulik ja Koidula".

Väheajal pakuti teed ja küpsiseid. Oleme Tiiule tänulikud selle kultuurielamuse eest.

12. oktoobril olime külalisteks merebioloog Jüri Tensoni looduskauis kodus Kastnas. Võõrustaja tutvustas oma kalatiikide rajamise ajalugu ja magevee elustikku. Jüri Tenson valutab südant paljude võõrliikide ilmumise üle meie loodusesse.

Võõrliigid risustavad ja ohustavad ka ökoloogilist tasakaalu. Sellisteks on vesikatkvetikas, mis võib ummistada mageveekogusid, sabaloom, kes sööb räime toitu. Viimasel ajal teeb muret kiiresti paljunev ümar-mudil, kes paljuneb väga kiiresti. Vohav mürgine Siberi karuputk. Kormoranid, kellest jääb

maha must maa ja mürgised väljajähted. Veel näidati meile huvitavat Amazonase vesihüatsinti ja pisikest mudakrabi.

Peale ringkäiku õues jätkasime vestlust peremehe avaras elutoas. Teemaks oli ikka südamevalu meie looduslike liikide säilimise eest ja võõrliikide pealetung. Vestluse ajal oli mõnus rüübata kuuma teed ja nautida Õie küpsetatud sooja saia.

Täname Jüri Tensonit selle huvitava vestluse eest, mis tule-

tas meilegi meelde, kui habras on tasakaal looduses.

4. novembril oli meil külas vallavanem Toomas Rõhu, kelle esinemist oodatakse alati suure elevusega.

Tema ettekanne on alati hästi ettevalmistatud ja probleemide esitlused argumenteeritud. Kõige sellele lisab vürtsi juurde lustakas huumor ja vahvad näited elust. Vallavanem andis põhjaliku ülevaate vallas toimuvast.

Edusammudeks on veevärgi rekonstrueerimine, teiste omavalitsustega võrreldes madalam küttehind, külaseltside aktiivne tegevus jm. Välja toodi ka puudusi ja pakuti võimalikke lahendusi.

Saime ülevaate kogu vallas toimuvast ja vastused esitatud küsimustele. Aitäh!

Meie tegevused eakate klubis aga jätkuvad.

Efeline

Muljeid Levaroti mäelt

Vanade mändide tugevad juured! Nad on kasvanud vähese huumusega liivasel pinnasel. Puud kõiguvad tugevas tuules, nagi-sevad, ägavad, taluvad paksu lund, pakast ja kuuma ilma.

Sellest hoolimata seisavad uhkelt püsti, kaunistades loodust ja pakkudes inimestele silmailu. Vaid eriti suur torm ehk jaksaks neid murda. Need tugevate juurtega mändid meenutavad ka vananevaid, kuid ikka veel tugevaid inimesi.

Nii võiks ka inimene osata näha oma "elusügisel" ilusamat poolt!

Lya Vesik

Kolm kuud lasteaia elust

Lasteaias on uus õppeaasta alanud ürituste-rohkelt.

Septembris käis meil külas Ivar Lett ja me vaatasime tema etendust „On vaid hetk“, mis rääkis sellest, kuidas meie elus on kõik mööduv ja järgi jääb vaid mälestus.

Ivar suutis tekitada elevust igas inimhinges, kõige väiksegi lasteaia laps sai etendusest toreda emotsiooni. Tänapäevaks on sellest jäänud meie kõigi hingeilus mälestus.

Septembris tähistasime ka sügise sünnipäeva koos lastevanematega. Nimelt toimus meeleolukas tervisepäev.

Koos käidi lõvijahil, toimus loodusjaht, kus tuli korjata käbisid, okkaid, pihlakamarju, tammetõrusid ja veel palju muudki. Toimusid teatevõistlused nii lastele kui ka lastevanematele.

Oktoobris käisime vanema rühmaga Matsirannas, kus uurisime koos RMK Tiiu ja Virgega, sügisest metsa.

Lisaks sellele käis lasteaia politseinik Anni, kes tuletas lastele meelde helkuri vajalikkust. Päästeametnik Viljar õpetas, kuidas olla tules targem. Kaladest käis meile rääkimas Jüri Tenson.

Toimus ka leivanädal, kus lapsed said ise proovida leiba teha. Juhendamas käis Janely Kuusk-

ler Adler, kes jagas meile palju teadmisi leiva tegemise kohta ja lasi igal lapsel käed taigaseks teha.

Koos valmistati võileivatorti ja tikuvõileibu, ise ja hästi tehtud tordid ja võileivad said silmangi pilgutamata nahka pistetud.

November algas isadepäeva peoga, sellele järgnes Mardipäeva ja Kadripäeva tähistamine. Nüüd on kogu lasteaed juba jõulude ootuses.

Kadi Adler,
lasteaia direktor

Nõuandeid internetis ostlemiseks

Mugav on ostud teha kodust väljumata – just sellist võimalust pakuvad e-kauplused. Kindlasti on e-poest tellimine hea alternatiiv tavakauplusest ostmisele, kuid võrreldes tavakauplusest ostmisega on internetis ostlemisel mõningad nüansid, millega tarbija peaks arvestama.

Eraisik või juriidiline isik

Enne e-poest kauba tellimist tuleb endale selgeks teha, kas pood kuulub juriidilisele või füüsilisele isikule. Seda saab teada, kui vaadata, kelle pangakontole tuleb raha kanda ja seejärel kontrollida, kas ettevõtte või füüsilisest isikust ettevõtja on registreeritud äriregistris. Paljud eraisikud müüvad kaupu ja teenuseid kuulutuste kaudu internetiportaalides ja ka suhtlusvõrgustikes. Sellisel juhul on oht, et ostetav kaup on võltsitud, lisaks ei kehti eraisikult ostes kaubale seadusest tulenev kaitse ega laiene tarbijaõigused ning tarbija ei saa probleemide korral pöörduda tarbijakaitseameti poole.

Lisaks eraisikult ostmisele on risk suurem ka kauba tellimisel väljastpoolt Euroopa Liitu (EL). Tellides kaupa kolmandatest riikidest, näiteks USA-st või Hiinast, ei saa tarbija probleemide

korral abi tarbijakaitseametist ega EL-i tarbija nõustamiskeskusest.

Üldine taustakontroll

Kuna internetis on palju fiktiivseid e-kauplusi, mille abil võetakse vastu tellimusi neid kunagi täitmata, on oluline enne ostmist teha lisaks e-poe üldine taustakontroll. Selleks tasub otsingumootorite abil vaadata lisainfot müüja varasema tegevuse ja ostjatega käitumise kohta, kuid seejuures arvestada ka sellega, et sotsiaalmeedias ja ajaveebides võidakse levitada ebaõigeid ja eksitavaid arvustusi ja ülevaateid konkreetsete e-kaupluste või e-teenuste kvaliteedi kohta.

E-poe tausta kontrollimisel on abiks ka tarbijakaitseameti kodulehel olev must nimekiri e-kauplejatest, kes ei järgi seadusi või ei täida oma kohustusi tarbijate ees või keelduvad täitmast tarbijakaebuste komisjoni otsuseid. Lisaks tasub enne tellimuse tegemist saata müüjale kiri mõne küsimusega ja vaadata, kas ja kuidas kaupleja sellele vastab.

E-poe tingimused ja teave Enne ostmist tuleb vaadata, kas ja millist tarbijale mõeldud infot e-kaupluse kodulehel leidub.

E-poe veebilehel peab kindlasti olema järgmine teave: müüja nimi, asukohta ja e-posti aadress, kuhu probleemide puhul pöörduda; lepingust taganemise, kauba tagastamise ja pretensioonide esitamise tingimused; kuidas ja millal peab kauba eest maksma; kui kaua võtab aega kauba kohalejõudmine ja kui suur on postikulu, samuti see, kes kannab tagastamiskulud. Tarbijat tuleb teavitada ka sellest, kui tema sõlmitavale lepingule ei laiene taganemisõigus või kui mingi tegevuse tõttu taganemisõigus lõpeb. Välismaise e-poe kodulehel peab olema ka märgitud, milliste riikide seadused seal ostes kehtivad.

E-poses tuleb tutvuda tähelepanelikult kauba tellimistingimustega, seejuures pöörata eriti suurt tähelepanu sellele, kuidas ja millal peab kauba eest maksma ja millised võivad olla lisakulud.

Ostude eest tasumine

Mõistlik on internetiostude eest tasuda rahvusvahelise krediitkaardiga, sest nii on ebaausa kaupleja otsa komistamisel suurem võimalus ette makstud summa panga abiga tagasi saada. Risk on väiksem ka siis, kui teha makse deposiitarvele vasta-

va vahendaja kaudu (nt PayPal). Suuremate ostude tegemisel tasub eelistada kauplejaid, kes soovivad saada osalist ettemaksu või võimaldavad hoopis maksmist kauba kättesaamisel.

14-päevase taganemisõiguse kasutamine

Oluline on teada, et e-poest ostetud kaubaga võib tutvuda samamoodi nagu jaekaupluses. Kui ostetud toode mingil põhjusel siiski ei sobi või tarbija pole teenusega rahul, siis on tal õigus lepingust taganeda 14 päeva jooksul alates kauba kättesaamisest või teenuslepingu sõlmimisest.

Tarbija peab olema kursis, et kui ta otsustab kasutada 14-päevast taganemisõigust, siis peab ta tegema selleks e-kauplejale kindlasti ka taganemisavalduse. Tarbija poolt kauba tagasisaamise ja e-kaupleja poolt tarbijale raha tagastamise tähtaeg on 14 päeva. Seejuures peab kaupleja tarbijale lisaks kauba maksumusele tagastama kauba kätetoimetamisega seotud kulud. Kauplejal on õigus tagasimaksega viivitada juhul, kui tarbija ei ole kaupa tagasi saatnud või esitanud tõendit, et ta on kauba teele pannud.

Kadri Paul, tarbijakaitseamet

Ära jäta end ja oma vara kaitseta!

Öd on juba pimedad ja käes see aeg, mida kasutavad ära need, kelle teguviisid vajavad pimeduse kaitsvat rüüd.

Politsei jaoks on see aeg, kus hakkavad sagenema vargused eluruumidest, suvilatest ja kütusevargused sõidukitest. Panen kõigile südamele, et oma varast tuleks hoolida ja kallimad esemed tuleks kindlasti kindlustada, sest isegi, kui politsei avastab varguse, ei pruugi esemed jõuda tagasi nende algsele omanikule. See tähendab, et varastatud vara ei pruugita enam kahtlusaluse juurest leida või see on edasi müüdud heausksele uuele

omanikule. Sellisel juhul on seadusandlikult vara tagasi saamine keeruline ja mõnel juhul ka võimatu.

Tähelepanu tuleb pöörata ka kahtlastele tegevustele meie ümbruses ning sellele kohe reageerida, helistades politsei lühinumbril 110. Kui märkate kõrvalistel teedel ja õhtusel ajal liikumas teile võõrast sõidukit, siis võiksite numbri kirja panna ja sellest politseid teavitada. Meie kõigi tähelepanekud on oluliseks abiks turvalisuse tagamisel. Sel aastal on sagenenud vargused kõrvalhoonetest Auru ja Tõstamaa vallas.

Tuletan kõigile meelde, et nii jalakäija kui ka jalgrattur peab olema hämaras ja pimedas nähtavad, et vältida olukorda, kus sõidukijuht neid ei märka. Jalakäija peab ohutuse tagamiseks kasutama helkurit või valgusallikat. See on seadusega sätestatud kohustus, kuid ennekõike võimalus muuta end nähtavaks ja tagada ohutus. Kes külma trotsides on otsustanud jätkata liiklemist jalgrattaga, sel tuleb kindlasti mees pidada, et pimedal ajal liikumisel rattal peavad põlema ees valge ja taga punane latern, samuti peavad küljes olema nõuetekohased helkurid – ees valge,

taga punane ja kodarate küljes vähemalt üks kollane helkur.

Enda liikluses nähtavana hoidmist tuleb võtta väga tõsiselt – elu ja tervis on hindamatu, lisaks sellele aitab politsei oma tööga inimeste tähelepanu sellele rohkem suunata. Seega ei ole vaja süüdistada kõiki teisi oma tegudes või tegemata jätmistes, mis on põhjustanud õnnetuse või lõppenud rahalise karistusega. Alustage sellest, mida saate ise teha selleks, et vältida nii vargust kui ka võimalikku liiklusõnnetust.

Hoidke end ja oma vara!

Harli Hansen, piirkonnapolitseinik

80ndad taas elustati koolimajas

Tõstamaa keskkoolis toimus möödunud neljapäeval traditsiooniline *Playback show*, mille teemaks oli tänava 80ndad.

Kõik klassid alates 5. klassist olid ette valmistanud eeskavad, mida hindas kolmeliikmeline žürii. Öhtu jätkus diskoga.

Playback show Tõstamaa keskkoolis on üks populaarsemaid üritusi, mida alati oodatakse. Selle aasta teemat aitas valida kooli õpilasesindus ning teema valik oli isegi veidi üllatavlik.

Laval oli näha Michael Jacksonit, Freddy Mercurit, ansambel Fixi, Kuldset Triot ja paljusid teisi. Mitmed klassid miksisid kava kokku mitmest laulust, mis tegi etteaste kirevamaks ja huvitavamaks. Nii tegid ka õpetajad, esitades kolmest laulust koosneva etteaste.

Üritusest võttis osa ka niinimetatud tööliklass, kuhu kuulusid lapsevanemad. Koostöös huvijuhiga saabusid nad lavale üllatusesinejatena esitades loo „Kes ei tööta, see ei söö“ ja nende hüüdlause kõigile oli: „Kes ei

õpi, see ei söö“.

Esimese koha saavutas 11. klass, kes said rändkarika ja kooigi. Nende kava koosnes viiest erinevast loost, kus punkti pani laul „Tere, perestroika“. Teise koha saavutas 10. klass suurepärase Michael Jacksoni ja Grease esinemisega ning kolmandaks jäi 9. klass, kus sai näha nii Anne Veskit kui ka Marju Länikut ning palju teisi artiste.

Playback show 2014 oli suurepärase. Nii lapsed kui ka õpetajad jäid üritusega väga rahule. Taas oli näha palju häid ideid ja esinemisjulgust. Sedasorti üritusi tuleks isegi rohkem teha, sest see näitab, kui loovad ja andekad on noored. Koolisolemine on kohe veidi lõbusam.

Järgmisel aastal jälle!

Karoliine Kask,
Tõstamaa keskkooli huvijuht

Jätkub kunstnik Reet Rea - Smyth linnusari. Juba mõnda aega elab Reet Tõstamaal, vaata lisaks www.ReetRea.com

Roo-loorkull

Roo-loorkull ehk rookull on kerge lennu, lamedas V-asendis hoitavate tiibade ja pika saba järgi kohe äratuntav kui loorkull. Ta on rongast veidi suurem röövlind.

Teistest loorkullidest eristavadki teda suurus ja ka värvus. Isaslind omandab hõbedased tiibade labahoosulgede ja saba värvuse järk-järgult vähemalt kolme aasta jooksul, kuid pesitsema hakkab kahe-aastasena. Tiivaotsad on tal mustad, selg, tiibade ülapool ja kõht on pruunid.

Emaslind seevastu on üleni tumepruun, ainult pealagi ja kurgualune on kollakasruuged ja tiibade eesserv heledam. Linnu nokk on tüviku poolt kollane, otsast must. Jooksmeosa on lindudel paljas, jookse ja varbad on kollaselt värvunud, küüned mustad.

Roo-loorkulli võib tihti näha lendamas rooväljade kohal edasi-tagasi, aegajalt langeb ta alla ning kaob hetkeks silmist. See on isase märgulend kõrge õhus.

Kohati laseb ta kuuldavale kiivitaja-laadseid „kvii-a“-hüüdeid ja üsna harilikku hüüdu „kjepp-epp-epp“. Emaslind mangub venitatud näguva kõrge vilistusega „pii-viuu“, paarislennul häälitseb „khiih“ ja „kje-ki-ki-ki...“

Pesitsuskohaks valib roo-loorkull suure roostiku merelahes, jõesuudmeroostiku või sobiva sisemaajärve. Pesitsusroostik piirneb enamasti põllu, heinamaa, luha või rannaniiduga. Pesa ehitab roo-loorkull madalas-

se vette roostikku või siis selle lähedale kuivale maale kuivadest okstest ja sisustab selle rookõrtega. Pesa läbimõõt on umbes meeter.

Maismaapesades on ka lehtpuude oksa, heina ja puitunud taimevarsi. Emaslind muneb mais 3-7 saledat valget muna ja haudub neid veidi üle kuu aja. Pojad lahkuvad pesast umbes ühe kuu vanustena.

Roo-loorkull peab jahti ma-

dalal luhtade ja rannaniitude kohal sihtides pilgu allapoole. Aegajalt aeglustab ta lendu ja teeb sõoste. Saaki nähes ründab ta kohe, aga kui see jõuab põgeneda, tõuseb kull kohe jäl-

le õhku ning jätkab lendu, et uut ohvrit leida.

Roo-loorkulli toiduks on igasugused väiksemad närilised, vesimutid, partide ja naerukajakate pesapojad, vesikanad, konnad, lõpnud või haiged veepinnal ulpivad kalad.

Kõige enam Eestis on roo-loorkulli Matsalus, mujal esineb üksikute paaridena.

Roo-loorkull on Eestis looduskaitse all.

Kanakull

Kanakull on umbes rongasuurune lind, kusjuures emaslind on suurem kui isaslind.

Isase ülapool on tinahall, allpool näib eemalt ühtlaselt helehall, kiird ja kõrvaala mustjad ning kulmutriip säravvalge.

Emase ülapool on pruunikashall, pea muster vähem kontrastne.

Kanakullil on laiad ja lühikesed tiivad, küllaltki pikal ja kitsal sabal on 4-5 laia tumedat põikivööti, silmad ja jalad on kollased.

Lennul on näha hele või kreemikas tumedate ristvöötide või -triipudega keha alapool.

Kanakulli lend on kiire ja sööstev, paigallendu ei tee kunagi. Ta on võimeline ka läbi puuvõrade lendama.

Lennupilti iseloomustavad esiletungiv pea, tiiva pikem ja laiem küünarosa ja kitsam labaoosa ning eeskätt isasel lühem saba, mis on ühtlasema laiusega ja pisut ümarama tipuga kui raudkullil.

Kanakulli saba on pikk ja sõudelennul kitsalt koos, keerlemisel aga lehvikjalt laienenud. Inimasulate läheduses ta tavaliselt keerleb. Kanakulli kutsehüüd on nukker, pisut kähedalt kilav „pii-äh“, ärevushüüd pesapaigal aga vali läbilõikav „kjäkjkjäk“.

Kanakull eelistab lausmetsaalasid, kuid käib saagijahil ka avamaastiku kohal.

Pesa ehitab isaslind ja ena-

masti kuuse, harvem männi, kase või haava otsa. Mai algul muneb emaslind 3-4 ümarat rohekasvalget muna ning haudub neid 35-38 päeva.

Isaslind hangib üksi süüa nii poegadele kui ka emaslinnule ning viimane tükeldab pesas toidu poegadele. Kanakullid toituvad peamiselt keskmise suurusega lindudest, oravatest ja jänestest, mitte ainult kanadest, nagu nimi viitab.

Pojad saavad lennuvõimelisteks 38-40 päeva vanustena, kuid on kaua vanemate hoole all ja oskavad ise saaki jahtida alles umbes 70 päeva vanana.

Meie kanakullid harilikult talve saabudes minema ei lenda, kuid põhjapoolsemad isendid rändavad oktoobris-novembris lõunasse.

Kanakull on Eestis looduskaitse all.

HETKI JÜRI TENSONI FOTOKOGUST

Aruanne Õnnelale

Eile tuli KUMUst teade, et otsustati minu pildid ja arhiiv ära osta. Ka kolm näitust toimuvad. Pidin just meili hakkama saatma, et Sindki rõõmustada, kuna Sul on selles asjas suur roll. Aga Ülle rikkus asja ära, teatades Sinu lahkumisest.

Veel tahtsin nõu pidada, et peaks kuidagi ka Mati Undi juubelit tähistama. Mul on peale mõnesaja Undi foto ka mõned originaalkäsikirjad, Undi käsitsi kirjutatud parandustega, mõned pühendustega teatriplakatid jne. Pean ennast mingis mõistes tema õpilaseks, nii nagu Mati lugesi mind oma fotograafia õpetajaks.

Veel pean teatama, et minu meelest oled Sa kultuurine inimene, mis sellest et kultuuritöö-

taja.

Pildiks valisin P-E Rummo „Tuhkatriinumängu“ lavastuse sümbolpildi, kui näite sellest, et uus on esmalt jube, siis talutav ja pärast hea.

Enne selle pildi tegemist olid teatrifotodel mees ikka vasakul ja naisnäitleja paremal, näod selgesti näha.

Matile, Evaldile ja Paul-Eerikule oli selge, et ülalolev pilt kujutab antud teatritüki olemust ja on vaatamata kujutise ebamäärasusele just täpne.

EKP Keskkomitees erutati, sest nägusid pole näha ja pilt kisub abstraktsionismi (riigireetmise raskeim vorm) poole.

Eks uus sünnib kogu aeg konfliktis vanaga. Ka täna, mõistagi.

Jüri Tenson

Laupäeval,
20. detsembril kell 20
TÕSTAMAA RAHVAMAJAS

JÕULUPIDU

koos muusikute
Kaidi Feldmanni ja
Harli Maanusega.
Swingtantse esitab
MODUS'e tantsupaar
Tallinnast.

Laudade broneerimine ja
piletite eelmüük
Tõstamaa raamatukogus
(2. - 20. dets. kell 14) 5 eurot,
pilet samal õhtul kohapeal 7 eurot

Algab detsember - see jõulukuu.
Sellel kuul nagu polekski muud :
jõulusalmid ja jõulinglid,
pääpikud ja jõulukingid,
aknal sussid ja ahjus puud,
punased põsed ja laulvad suud.

Laupäeval,
13. detsembril kell 12
TÕSTAMAA
RAHVAMAJAS
VALLA EAKATE
JÕULUPIDU
mida aitavad sisutada
Sirje ja Rein Kurg

Soovist osaleda, anna teada telefonil
449 6256 või 529 4440
Registreerumisel räägi transpordi-
vajadusest !

Ootame sind peole!

MÄLUMÄNG

Alanud on Tõstamaa spordiklubi mälumängusarja uus hooaeg, seni on osalenud 14 võistkonda.

Oktoobrimängus oli parim võistkond KASTNA (Karin Miidu, Mare Pärna, Valvo Volgerad, Kuldar Miidu), novembrimängu NULLIRING (Heikki Luhamaa, Karin Randmäe, Janek Jaansoo, Enn Martson).

Kui soovid kaasa lüüa, pane kokku kuni nelja liikmeline võistkond ja tule detsembrimängule 16. detsembril algusega kell 19 rahvamajas.

KUHU MINNA

Kolmapäeval, 3. detsembril kell 12 TÕSTAMAA RAHVAMAJAS EAKATE KLUBIGA tuleb kohtuma Helja Sutt. Vesteldakse erinevatest kirjanduse liikidest.

8.-12. detsembril JÕULUVANA KORSTNA TALUS JÕULUPROGRAMM gruppidele ettevalmistamiseks

Neljapäeval, 18. detsembril kell 18 TÕSTAMAA KOOLIMAJAS KOOLI JÕULUPIDU

Reedel, 19. detsembril kell 16 TÕSTAMAA RAHVAMAJAS LASTEIA JÕULUPIDU

Reedel, 26. detsembril kell 12-16 JÕULUVANA KORSTNA TALUS PEREPÄEV

ans. **hark**

ESITLEB

TANTSUGA UUDE AASTASSE
1. jaanuar kell 00.15
TÕSTAMAA RAHVAMAJAS
KOHAL KA TANTSIJAD
pilet 3 €

Tõstamaa Vallavalitsus kuulutab välja konkursi

Tõstamaa rahvamaja JUHATAJA ametikohale

PEAMISED TÖÖÜLESANDED:

- ◆ Tõstamaa rahvamaja sisuliste tegevuste ja majandustegevuse planeerimine-elluviimine, eelarveliste vahendite kasutamise jälgimine
- ◆ isetegevus- ja huvialaringide töö korraldamine
- ◆ elanikele vaba aja veetmise võimaluste korraldamine
- ◆ koostöö arendamine vallas tegutsevate asutuste ja ühendustega

NÕUDED KANDIDAADILE:

- ◆ kultuurialane haridus, soovitatavalt kõrgem või selle omandamine
- ◆ väga hea koostöö- ja suhtlemisoskus
- ◆ iseseisva töö oskus
- ◆ projektide koostamise ja teostamise oskus

KASUKS TULEB:

- ◆ töökogemus kultuuritöö valdkonnas
- ◆ huvialaringide juhendamise oskus
- ◆ võrkeelteskus

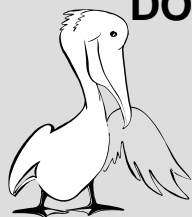
Avaldus koos palgasooviga, CV ja motivatsioonikiri ning haridust tõendavate dokumentide koopiad saata **15. detsembriks 2014** e-posti aadressil toomas@tostamaa.ee. Info telefonil 506 1930.

Teisipäeval, 9. detsembril kell 9 – 10.30
Tõstamaa rahvamajas

DOONORIPÄEV,

kaasa võtta isikut
tõendav dokument.

Igale doonorile
väike toidupakk!

Legendi järgi on pelikan maailma esimene doonor

Pärnu Veretalitus

Elagu Puti Leida!

Tädi Leida on mul lapsepõlvest peale meeles kui huumorimeelne, hakkaja ja lauluhimuline.

Mäletan ikka, kuidas ta meile Pootsi külla sõitis. Ise istus mootorratta roolis, kiiver peas, külgorvist vaatasid välja Kuti ja Saki – must ja valge karvapall. Küll oli suur ja kummine see sadul, kuhu mindki istuma tõsteti.

Igal aastal korraldas Puti talu suured talgud küll heinateole, küll kartulivõtule. Kohal oli sugulasi lähedalt ja kaugelt. Ja kes hoolitses selle eest, et talgulistel kõhud täis saaksid ja suu ei kuivaks – ikka Leida. Endal oli tal veel lüpsta hulk lehma ja talitada teised karvased ja sulelised, suur talu tahtis pidamist. Seda kõike tegi ta peale rasket sovhoositööd, päevast - päeva. Ise ütleb ta, et ei mäletagi, et kunagi midagi teistmoodi oleks ol-

nud. Nii pidigi olema.

Peale vene-aja lõppu läks elu keerulisemaks. Mehe oli ta ammu matnud. Lapsi ei olnud Jumal Leidale ja Juhanile andnud. Siis hakkas ta oma karja ja puduloseid aegapidi vähendama.

Ometi on Leidal vanemas eas ka oma päikesekiir leitud. Selistes, surnuaia kõrval, oli lagunenud puukirik hääbumas. Noored ja hakkajad tulid külasse seda kohendama. Ühe neist oli Leida valmis endale kostiliseks võtma. Nüüd, kui kirik ammu töökorras, elu kõigil oma rada läinud, on Leidal ikka pühadeks ja tähtpäevadeks kedagi oodata. Alexit, oma kasupoega – ütleb Leida. Ja Alex on kohal, aitab nõuga ja hea sõnaga, pillimängust rääkimata. Ka tänasel juubelil saame kindlasti tantsu ja naeru.

Kairi Vaarmaa

Mertex Mets OÜ ostab
**METSAKINNISTUID,
METSJA JA VÕSA RAIEÕIGUST.**

Teenusena osutame metsariiet,
metsamaterjali väljavedu.

Indrek Meras 527 8767,
e-mail indrekmeras@gmail.com

TÕSTAMAA RAHVAMAJA JA KÄSITÖÖKESKUS
KUTSUUVAD

Jõululaadale

Tõstamaa rahvamajja
pühapäeval, 14. detsembril
kell 12.00-15.00

KODUSED KAUBAD: KÄSITÖÖ, TALUTOODANG,
HOIDISED JA MUU OMATOODANG
KAUPLEJATE NIMEKIRI AVATUD.

Laadatuju hoiab üleval Jänes metsast.

Ootame kauplema ja külastama!

Infot jagab Karin tel 523 0596

Õnnitleme
uusi vallakodanikke ja
nende vanemaid!

E liise K eel. 29.10.2014

Novembrikuu juubilarid

HELMİ LAINE 99
LEIDA MERELO 90
VOLDEMAR LANGUS 86
ELSA TIIK 85
MAIMO-RONNE NIINE 84
MARIA NIIT 81
JAAN ILVES 80
ELLEN PIRSI 80
HELVI LIIVER 80
MIRJAM JAANSOO 78
HILLAR-AULI KINGO 78
AINO PÄRNA 73
JAAK LUMERA 73
VIKTOR JAANSOO 72
MART MARTSON 72
HEINO KAJA 71
SALME LEAS 70
LINDA NURM 65

Kaastundeavaldus

Avaldame kaastunnet kasvataja Lembele
kalli ema
kaotuse puhul.

Väiksema rühma lapsed vanematega.

Õnnesoo juubilarile,
Leida Merelo 90!

Kerget jalga ja
rõõmsat meelt veel
paljudeks aastateks
Sulle,
kallis Leidatädi!

Sooib vennatütar Kairi Riisiperest laste ja lastelastega.

Tõstamaa Maarja kirik teatab

Laupäeval, 6. detsembril kell 14

advendikontsert-palvus Tõstamaa Maarja kirikus,
laulab Audru naisansambel Vahtraõied,
kõneleb õpetaja Tiina Janno

Kolmapäeval, 24. detsembril kell 15

Püha Jõuluõhtu palvus Tõstamaa vanadekodus

Kolmapäeval, 24. detsembril kell 16

Püha Jõuluõhtu jumalateenistus Tõstamaa Maarja
kirikus

Kolmapäeval, 31. detsembril kell 14

Vana-aastaõhtu jumalateenistus armualauaga
Tõstamaa Maarja kirikus

Kristuse lihassesündimise päha teenistused Lääne- Pärnumaa õigeusu kirikutes

preester Agaton Paalbergi teenimisel

24. detsembril 2014:

Pootsi hooldekodus kell 10

Kastna külakeskuses kell 12

Tõhela rahvamajas kell 14

**Seliste Püha Vassilius Suure
kirikus kell 16**

**Pootsi-Kõpu Püha Kolmainu
kirikus kell 18**

Info tel 5384 1350 preester Agaton Paalberg